

Phuman Singh, etc. v. State of Punjab, etc., (Gurdev Singh, J.)

ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮੈਂਟਿੰਗ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੋਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਫੁਮਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 595

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ 1968 ਦਾ 210 ਨੰ.

3 ਮਾਰਚ, 1968

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ I)- ਐੱਸ. 5 -A ਅਤੇ 6 — ਧਾਰਾ 5 -A ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ — ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ — ਕੀ ਵੈਧ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਿੱਟਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। C-47(25) -W-1/7646-A ਅਤੇ N o . ਸੀ -47(24)- ਡਬਲਯੂ-1/7646, ਮਿਤੀ 14 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ (ਅਸਾਧਾਰਨ), ਮਿਤੀ 14 ਮਾਰਚ, 1966 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ 110.07 ਏਕੜ ਅਤੇ 111.098. ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜੇ.ਐੱਸ.ਡਬਲਯੂ.ਅਸੂ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਡੀ.ਈਵਾਨ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਆਰ ਐਸ ਐਮ ਓਗਿਆ, ਇੱਕ ਡੀਵੇਕਟ, ਇੱਕ ਡੀਵੇਕਟ -ਜੀ ਐਨਰਲ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਇਹ ਹੁਕਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 (1966 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ 595 ਅਤੇ 596) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਕੈਪੀਟਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਖਰੜ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁੜੈਲ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ।

23 ਮਾਰਚ, 1948 ਨੂੰ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, (ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਥੇ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਸਾਰੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਅੰਦਰ 371 ਵਰਗ ਮੀਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਫਿਰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਰਨਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਖਰੜ ਤਹਿਸੀਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਆਂ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 20 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਫਸਰ ਆਨ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਊਟੀ, ਅਰਨਬਾਲਾ। ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 17 ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 17 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ 17 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਬਣੀ ਸੀ, ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਗਭਗ 14 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਲ 1964 ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਡਿਫੈਂਸ ਕਲੋਨੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਕੰਬਾਲਾ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 11 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ (ਅਸਾਧਾਰਨ) ਮਿਤੀ 12 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਬੁੜੈਲ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ 280 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਖਰੜ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈਦਬਸਤ ਨੰਬਰ 222, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸੈਕਟਰ 321) ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਨ। ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ 8 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 10 ਮਾਰਚ, 1966 ਤੱਕ। ਬਾਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 ਐਚ ਏ ਦੇ

Phuman Singh, etc. v. State of Punjab, etc., (Gurdev Singh, J.)

ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 2 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 8 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 11 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸੰਪੱਤੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ, ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੋਲ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। 17।”

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 8 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ 1966 ਤੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 10 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਖੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, 14 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਅਨੁਬੰਧ E ਅਤੇ EI ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁਡੈਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 119.07 ਅਤੇ 111.098 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ 1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 595 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਕੇਸ (1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 596) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਦੋ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਸਨ।

ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 121.44 ਏਕੜ ਅਤੇ 109.77 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ E ਅਤੇ EI ਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 25 ਅਤੇ 26 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 29 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 29 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1966, ਅਤੇ ਮੇਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਰੇ ਸਸਪੈਂਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ.

ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਤੇ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

“(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਣ ਦੀ

ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੂਚਨਾ, ਵਸਤੂ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ।

- (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਓਬਜੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੇਗਾ। ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।
- (3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

Phuman Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Gurdev Singh, J.)

■ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 11 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਭਾਵ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। 13 ਮਾਰਚ, 1966 ਅਤੇ ਜੇਕਰ 13 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਅਗਲੇ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਮਾਰਚ, 1966 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੈਟ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਗਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ 11 ਫਰਵਰੀ, 1966, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਦੀ ਕਾਪੀ, ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 1 ਤੋਂ 7 ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 10 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 1 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਦੋ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੰ. *C-47(25)-W/7646-A ਅਤੇ No. C- 47(24)-W/7646, ਮਿਤੀ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ 14 ਮਾਰਚ 1966 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ (ਅਧਾਰਮਿਕ) ਮਿਤੀ 14 ਮਾਰਚ, 1966 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 119.07 ਏਕੜ ਅਤੇ 111.096 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਐਨੈਕਸਰ 'ਈ' ਅਤੇ ਏਲ ਟੂ ਥੀਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਗੁ.ਐਮ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਕਲੈਕਟਰ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ

ਤਰਫੋਂ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਆਪਣੇ 5 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਪੈਰੇ 9 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ: -

"1 ਪੈਰਾ ਨੰ. 9 ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਧਿਕਾਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 1 ਤੋਂ 7 ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਫਾਈਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਕਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ: -

"ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ 1 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਟੋਕਨ ਵਜੋਂ ਡਾਇਰਿਸਟ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਲਏ ਸਨ। ਡਾਇਰਿਸਟ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਇਸ ਨਕਲ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਡੀ/ਐਲ ਵਜੋਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 19 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ।

Phuman Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Gurdev Singh, J.)

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਕਲ ਦੇ ਇਸ ਪੈਰਾ 3 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ: -

"ਪੈਰਾ ਨੰ: 3 ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਉਸ ਦੀ ਨਕਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਡਾਇਰਿਸਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅੱਖਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਨੁਸੂਚੀ D1 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ D1 ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਰੰਭ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰਿਸਟ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰੇ 8 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਕਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। - ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਏ.

ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਇਤਰਾਜ਼ 1 ਤੋਂ 7 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਾਮ ਚਰਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (1) ਅਤੇ ਲੋਨਪੋਨ ਬਨਾਮ ਸਬ-ਕਲੈਕਟਰ, ਪਾਲਘਾਟ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

(1) ਏਆਈਆਰ 1952 ਸਾਰੇ. 752

(2) ਏਆਈਆਰ 1959 ਕੋਰਲਾ 343.

ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6(3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੋਨਪੱਠ ਬਨਾਮ ਸਬ-ਕਲੈਕਟਰ, ਪਾਲਘਾਟ (2) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਲਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਐਕਟ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀਵਿਲ ਆਰਡਰ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਿੱਟਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੋ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਹੁਕਮ ਚੰਦ-ਜਗਨ ਨਾਥ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓਟਰਸ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2848

5 ਮਾਰਚ 1968 ਈ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ (1955 ਦਾ X)- ਐੱਸ. 3, 6A, 6B, 6C, 6D—ਦ ਨਾਰਦਰਨ ਇੰਟਰ-ਜ਼ੋਨਲ ਮੇਜ਼ (ਮੁਵਸੈਟ ਕੰਟਰੋਲ)
ਆਰਡਰ, 1967 — ਧਾਰਾ 3 — ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ— ਕੀ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ —
ਧਾਰਾ 3(2)(6x/ ')— *Vfether* ਵਿੱਚ ਨਿਰਯਾਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ—ਸੈਕਸ਼ਨ 6A